Lietas Nr. C39033814
Lietas arhīva Nr. C-0338-14/3

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Valmierā, 2014. gada 7.martā

Valmieras rajona tiesa

tiesnese I.Liepa

ar tiesas sēdes sekretāri I.Dobenbergu,

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu AS "Norvik Banka" prasībā pret /pers. C/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

Prasītājs 2014.gada 2.janvārī cēlis tiesā prasību, kurā lūdz piedzīt no atbildētājas par labu prasītājam no līguma Nr.PTK-005039 izrietošās un neizpildītās saistības- pamatparādu Ls 2790,25, līgumiskos procentus par aizdevuma izmantošanu Ls 904,32, nesamaksātos likumiskos kavējuma procentus Ls 391,64 un līgumsodu Ls 2790,25, kopā Ls 6876,46; lūdz piedzīt no atbildētājas par labu prasītājam no līguma Nr.PTK-009262 izrietošās un neizpildītās saistības pamatparādu Ls 140,73, nesamaksātos līgumiskos procentus par aizdevuma izmantošanu Ls 9,22, nesamaksātos likumiskos nokavējuma procentus Ls 40,42, līgumsodu Ls 40,59, kopā Ls 230,96, lūdz noteikt prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6% no piespriestās, bet neizpildītās pamatsummas, kā arī lūdz piedzīt tiesas izdevumus.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2007.gada 27.martā starp pusēm noslēgts patēriņa kredīta līgums Nr.PTK-005039, saskaņā ar kuru atbildētājai piešķirts patēriņa kredīts Ls 3400 apmērā ar procentu likmi 19% un atmaksas termiņu uz 48 mēnešiem.

Saskaņā ar līguma maksājumu grafiku atbildētājai bijis jāveic maksājumi līdz katra mēneša 5.datumam, nodrošinot, lai maksājumu grafikā norādītajos datumos atbildētājas kontā būtu pietiekošs naudas daudzums aizdevuma atmaksas veikšanai.

Saskaņā ar līguma 8.1.punktu, par termiņā neatmaksātu patēriņa kredītu un/vai nesamaksātiem procentiem atbildētājai bijis jāmaksā prasītājam līgumsods 0,3% dienā no termiņā nesamaksātās summas.

Prasītājs norādījis, ka atbildētāja nav pildījusi ar līgumu uzņemtās saistības, jo nav nodrošinājusi, lai maksājumu grafikā norādītajos datumos viņas kontā būtu pietiekošs naudas daudzums aizdevuma atmaksas veikšanai. Pēdējais maksājums saņemts 2008.gada 6.maijā Ls 1,84 apmērā.

2007.gada 6.jūlijā starp pusēm noslēgts otrs patēriņa kredīta līgums Nr.PTK-009262, saskaņā ar kuru atbildētājai piešķirts patēriņa kredīts Ls 300 apmērā ar procentu likmi 19% un atmaksas termiņu uz 16 mēnešiem.

Saskaņā ar līguma maksājumu grafiku atbildētājai bijis jāveic maksājumi līdz katra mēneša 5.datumam, nodrošinot, lai maksājumu grafikā norādītajos datumos atbildētājas kontā būtu pietiekošs naudas daudzums aizdevuma atmaksas veikšanai.

Saskaņā ar līguma 8.1.punktu, par termiņā neatmaksātu patēriņa kredītu un/vai nesamaksātiem procentiem atbildētājai bijis jāmaksā prasītājam līgumsods 0,3% dienā no termiņā nesamaksātās summas.

Atbildētāja nav pildījusi arī šī līguma saistības. Pēdējo maksājumu prasītājs saņēmis 2008.gada 7.aprīlī Ls 21,41 apmērā.

Prasība pamatota uz Civillikuma 1587., 1590., 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1757., 1759., 1765., 1943., 1946.pantu.

Prasītāja pilnvarotais pārstāvis tiesas sēdē nav ieradies, bet tiesā saņemts iesniegums, kurā lūdz izskatīt lietu bez pārstāvja klātbūtnes, pieteikumu uztur spēkā uz tajā norādītiem apstākļiem.

Atbildētāja uz tiesas sēdi nav ieradusies. Par tiesas sēdi viņai paziņots likumā noteiktā kārtībā- nosūtot pavēsti ierakstītā sūtījumā uz pieteikumā norādīto un deklarēto dzīvesvietas adresi, neierašanās iemesli nav zināmi.

Civilprocesa likuma 56.panta piektā daļa nosaka, ka tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses un likums paredz, ka personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu. Ievērojot minēto un ņemot vērā, ka atbildētājai pavēste nosūtīta likumā noteiktā kārtībā, tiesa uzskata, ka nav pamata lietas izskatīšanu atlikt, tamdēļ lieta skatāma bez atbildētājas klātbūtnes.

Motīvu daļa

Tiesa, iepazinusies ar lietas materiāliem un novērtējusi visu kopumā, uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Starp pusēm 2007.gada 27.martā noslēgts patēriņa kredīta līgums Nr.PTK-005039, saskaņā ar kuru atbildētājai izsniegts kredīts Ls 3400 apmērā ar procentu likmi 19% un atmaksas termiņu uz 48 mēnešiem, līdz 2011.gada 5.aprīlim. Līgumā noteikti procentu maksājumi, līdzēju pienākumi un tiesības, atbildība un citi nosacījumi, līgumam pievienots maksājumu grafiks. Puses līgumu parakstījušas, tādējādi uzņemoties visas tajā noteiktās saistības (lietas 12.-14.lapa).

Lietā nav strīda, ka prasītājs saistības ir izpildījis un izsniedzis atbildētājai aizdevumu Ls 3400 apmērā, ko apstiprina aizdevuma konta izraksts (lietas 16.lapa).

Kā izriet no prasībā norādītā un parāda aprēķina, tad atbildētāja būtiski kavējusi maksājumus, pēdējā atzīme par maksājumu izdarīta 2008.gada 5.maijā. Neizpildītās saistības veido neatmaksātā aizdevuma pamatsumma Ls 2790,25, līgumiskie procenti par aizdevuma izmantošanu par laika periodu no 2008.gada 5.aprīļa līdz 2011.gada 5.aprīlim Ls 904,32, nesamaksātie likumiskie kavējuma procenti par laika periodu no 2011.gada 6.aprīļa līdz 2013.gada 23.jūlijam Ls 391,64 (lietas 21., 22.lapa).

2007.gada 6.jūlijā starp pusēm noslēgts patēriņa kredīta līgums Nr.PTK-009262, saskaņā ar kuru atbildētājai piešķirts kredīts Ls 300 apmērā ar procentu likmi 19% un atmaksas termiņu uz 16 mēnešiem, līdz 2008.gada 5.novembrim. Atbildētāja līgumu parakstījusi, uzņemoties tajā noteiktās saistības (lietas 17.-19.lapa).

Lietā nav strīda, ka prasītājs izsniedzis atbildētājai aizdevumu Ls 300 apmērā, ko apstiprina aizdevuma konta izraksts (lietas 20.lapa).

Kā izriet no parāda aprēķina, tad pēdējā atzīme par maksājumu izdarīta 2008.gada 5.aprīlī. Atbildētājas parādu prasītājam no minētā patēriņa kredīta līguma veido neatmaksātā aizdevuma pamatsumma Ls 140,73, līgumiskie procenti par aizdevuma izmantošanu par laika periodu no 2008.gada 5.aprīļa līdz 2008.gada 5.novembrim Ls 9,22, nesamaksātie likumiskie kavējuma procenti par laika periodu no 2008.gada 6.aprīļa līdz 2013.gada 23.jūlijam Ls 40,42 (lietas 24., 25.lapa).

Civillikuma 1587.pants nosaka, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus. Civillikuma 1756.pants nosaka pienākumu maksāt procentus, kas pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Tādējādi atbilstoši iepriekšminētajam, pienācīgi noslēgti līgumi ir jāpilda, līdz ar to prasībā norādītā neapmaksātā kredīta summa un procentu maksājumi, kas izriet no abiem patēriņa kredīta līgumiem, piedzenami no atbildētājas par labu prasītājam.

Civillikuma 1716.pants (redakcijā līdz 2013.gada 31.decembrim) nosaka, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi, savukārt likuma 3.pantā noteikts, ka katra civiltiesiska attiecība apspriežama pēc likumiem, kas bijuši spēkā tad, kad šī attiecība radusies, pārgrozījusies vai izbeigusies. Neskartas paliek jau iegūtās tiesības.

Atbilstoši 2007.gada 27.martā noslēgtā patēriņa kredīta līguma Nr.PTK-005039 8.1.punktā noteiktajam, prasītājs par laika periodu no 2008.gada 5.maija līdz 2011.gada 5.aprīlim aprēķinājis līgumsodu Ls 2790,25 apmērā. Atbilstoši 2007.gada 6.jūlijā noslēgtā patēriņa kredīta līguma Nr.PTK-009262 8.1.punktā noteiktajam, prasītājs par laika periodu no 2008.gada 5.maija līdz 2008.gada 5.oktobrim aprēķinājis līgumsodu Ls 40,59 apmērā.

Kaut arī Civillikums neaprobežo līgumsoda pieaugumu, ir jābūt saprātīgām robežām, kuru noteikšana attiecīgos gadījumos jāvērtē tiesai, ievērojot taisnīguma un samērīguma principus, šīs tiesību normas iztulkojot ne tikai gramatiski, bet arī sistēmiski kopsakarā ar Civillikuma 1.pantu**,** kas nosaka, ka tiesības izlietojamas un pienākumi pildāmi pēc labas ticības.

Judikatūrā, kas izveidojusies ar Senāta 2008.gada 14.maija spriedumu lietā Nr. SKC-212, kā arī citiem spriedumiem, izteiktas juridiskas atziņas, ka līgumsodam ir sodīšanas un zaudējumu atlīdzināšanas funkcija. Senāts arī atzinis, ka jautājums par līgumsoda samērīgumu un taisnīgumu konkrētos apstākļos izlemjams pēc tiesas ieskata saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.panta norādīto taisnības apziņu un vispārējiem tiesību principiem.

Tiesa uzskata, ka prasītāja aprēķinātais līgumsods par patēriņa kredīta līgumā Nr.PTK-005039 noteikto saistību neizpildi nav samērīgs. Kopš 2008.gada maija mēneša, kad atbildētāja veikusi pēdējo maksājumu, līdz prasības celšanai tiesā, izņemot 2011.gada 12.oktobrī prasītāja tiesā iesniegto pieteikumu par saistību piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā, kas atstāts bez izskatīšanas, prasītājs nav veicis nekādas citas darbības parāda atgūšanai, bet tikai uzskaitījis līgumsoda pieaugumu. Prasītājs nav arī pierādījis, ka būtu cietis kādus zaudējumus, savlaicīgi nesaņemot no atbildētājas parādu. Tādējādi, ievērojot iepriekšminēto, tiesa uzskata, ka taisnīgi ir līgumsodu samazināt un noteikt to Ls 300 apmērā, kas, tiesas ieskatā, ir pietiekams un samērojams ar izdarīto līgumisko attiecību pārkāpumu no atbildētājas puses.

Izskatot lietas par kredīta piedziņu, tiesai pašai ir jāapsver jautājumi par līguma atbilstību Patērētāju tiesību aizsardzības likuma normām un netaisni līguma noteikumi atzīstami par spēkā neesošiem, taču attiecībā uz pušu starpā noslēgto kredīta līgumu, tiesa šādus netaisnīgus līguma noteikumus, kas nelabvēlīgi ietekmētu atbildētāju, nav atradusi.

Atbildētāja pēc prasības iesniegšanas tiesā nav iesniegusi paskaidrojumu uz prasību, pierādījumus, ka parāds prasītājam būtu atmaksāts līgumā noteiktajā kārtībā, nav apstrīdējusi parāda esamību, no kā secināms, ka viņai nav pamatotu iebildumu pret prasību.

Tādējādi tiesa uzskata, ka no patēriņa kredīta līguma Nr.PTK-005039 izrietošais pamatparāds Ls 2790,25, līgumiskie procenti par aizdevuma izmantošanu Ls 904,32, nesamaksātie likumiskie kavējuma procenti Ls 391,64 un līgumsods Ls 300,00 un no patēriņa kredīta līguma Nr.PTK-009262 izrietošais pamatparāds Ls 140,73, līgumiskie procenti par aizdevuma izmantošanu Ls 9,22, nesamaksātie likumiskie kavējuma procenti Ls 40,42 un līgumsods Ls 40,59 apmērā piedzenams no atbildētājas par labu prasītājam.

Tiesa, vadoties no *Euro* ieviešanas kārtības likuma 3., 4., 6., un 7.panta, atzīst, ka no atbildētāja par labu prasītājam piedzenamās summas tiek konvertētas *euro.*

Atbilstoši Civilprocesa likuma 195.panta nosacījumiem, tiesa nosaka prasītāja tiesības saņemt no atbildētājas likumiskos sešus procentus gadā no nesamaksātā kredīta pamatsummas par laiku līdz sprieduma izpildei.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.pantu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses tās samaksātos tiesas izdevumus, tādējādi no atbildētājas par labu prasītājam piedzenami tiesas izdevumi proporcionāli apmierinātā prasījuma apmēram EUR 504,93, ko sastāda valsts nodeva EUR 497,53 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi – par prasības pieteikuma noraksta, tiesas pavēstu piegādāšanu EUR 7,40.

Ievērojot Civilprocesa likuma 204.^{1}panta nosacījumus, nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei- 10 dienas no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 41., 190., 193., 195., 204.^{1}pantu, tiesa

n o s p r i e d a:

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu AS „Norvik Banka", reģistrācijas Nr.40003072918, juridiskā adrese Ernesta Birznieka-Upīša iela 21, Rīga, no līguma Nr.PTK-005039 izrietošās un neizpildītās saistības- pamatparādu EUR 3970,17 (Ls 2790,25), līgumiskos procentus par aizdevuma izmantošanu EUR 1286,73 (Ls 904,32), likumiskos kavējuma procentus EUR 557,25 (Ls 391,64), līgumsodu EUR 426,86 (Ls 300,00); no līguma Nr.PTK-009262 izrietošās un neizpildītās saistības- pamatparādu EUR 200,24 (Ls 140,73), nesamaksātos līgumiskos procentus par aizdevuma izmantošanu EUR 13,12 (Ls 9,22), nesamaksātos likumiskos nokavējuma procentus EUR 57,51 (Ls 40,42), līgumsodu EUR 57,75 (Ls 40,59), un tiesas izdevumus EUR 504,93, kopā EUR 7074.56 (septiņi tūkstoši septiņdesmit četri *euro* 56 centi). Pārējā daļā prasības summa noraidīta.

Atzīt AS „Norvik Banka", reģistrācijas Nr.40003072918, juridiskā adrese E.Birznieka-Upīša iela 21, Rīga, tiesības saņemt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, 6% gadā no nesamaksātās parāda summas par laiku līdz sprieduma izpildei.

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt Vidzemes apgabaltiesā 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Valmieras rajona tiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2014.gada 17.martā.

Tiesnese I.Liepa